

REFERAT

Møte i Statnetts Markeds- og driftsforum 2020-03

Møtedato/tid/sted:

8. september / kl. 11:00 – 15:00 / Elektronisk møte på Teams.

Saksbehandler/adm. enhet:

Erik Skjelbred/CK

Medlemmer tilstede:

Pål Tore Svendsen
Frode Leversund
Knut Lockert
Erling Dalberg
Knut Kroepelien
Björg Brestad
Grethe Høiland
Inger Lise Blyverket

Fraværende:

Liv Cecilie Birkeland
Hilde Bakken (skriftlige kommentarer sendt før møtet)

Statnetts administrasjon tilstede:

Gunnar Løvås
Knut Hundhammer
Håkon Borgen (delvis)
Erik Skjelbred
Tom Tellefsen (delvis)
Thor Erik Grammeltvedt (delvis)
Christer Gilje
Tor Bjarne Heiberg (delvis)
Bjørn bakken (delvis)

Dokumentet sendes til:

Statnett styret

SAK NR.	SAK
Åpning av møtet	<p>Referatet fra forrige møte ble godkjent med innkomne kommentarer.</p> <p>Inger Lise Blyverket fra Forbrukerrådet ble ønsket velkommen som nytt medlem av forumet og presenterte Forbrukerrådet og viktigheten av forbrukernes stemme i energidebatten.</p> <p>Saker som er viktige for forumet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vannkraft og vilkårsrevisjoner med påvirkning på drift av kraftsystemet • DSO/TSO • Statnetts kostnadsutvikling og effektivitet er viktig for aktørene
2020-03-01	<p>Orienteringssaker</p> <p>Det ble orientert om følgende saker:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Orientering om systemdrift og marked b. SMUP, plan for revidering c. Viktige høringer
<i>Diskusjon</i>	<p>Markeds- og driftsforum sa seg tilfreds med orienteringen. Det var noe diskusjon og bekymring knyttet til de mange begrensinger på handelskapasitet med Danmark og Sverige, og Nordisk koordinering av driftstanser. Det ble anmodet om at Statnett må øke sitt fokus på bedre løsninger for å utnytte handelskapasiteten og budområder, samt mer informasjon til markedet ved reduserte kapasiteter slik som i sommer.</p>
2020-03-02	<p>Styrets agenda</p> <p>Knut Hundhammer ga en orientering om de viktigste sakene styret skal behandle framover.</p>
<i>Innspill til Statnett</i>	<p>Markeds- og driftsforum sa seg tilfreds med orienteringen.</p>
2020-03-03	<p>Ny tariffmodell for transmisjonsnettet</p> <p>Statnett orienterte om den vedtatte nye tariffmodellen og planen om å redusere tariffen for 2021 ved å ta inn en mindreinntekt, som hentes inn over noe tid. Ordningen med mindreinntekt for 2021 fordrer godkjenning av RME. Ordningen for mindreinntekt i 2021 ble godkjent av RME 08.09.2020 i etterkant av møtet.</p>
<i>Innspill til Statnett</i>	<p>Norsk Hydro mener at Statnett styret fortsatt har et handlingsrom i tariffutformingen og ber dem utnytte dette for å redusere tariffen til industrien. Videre støtter de forslaget om å benytte mindreinntekt i 2021 og anmoder om at styret blir tydelig informert om industriens synspunkter.</p> <p>Energi Norge er kritiske til den foreslåtte mindreinntekten for 2021. Nettselskapene må fronte endringer i transmisjonsnett-tariffen overfor sine kunder i distribusjonsnettet og dette er krevende ved stadige endringer i tariffsatsen. De minnet også om at ved fastsettelse av lik k-faktor for nærliggende punkter i nettet må dette skje på en åpen og transparent måte og de ønsker en lengere nedtrappingsperiode ved avviklingen av tariff for utkoblbart forbruk, helst tre år.</p> <p>Etter Forbrukerrådets syn er det mulige koplinger mellom valg av tariffmodell og de årlige satsene, både i et kortsiktig og et mer langsiktig perspektiv – kanskje særlig dersom satser kan brukes for å gjøre det enklere med modellendringer. For oss og for forbrukere er det derfor et poeng at modell og satser til sammen gir et grunnlag for en rettferdig fordeling av kostnader. Det er dette Forbrukerrådet vil være opptatt av.</p>

2019-03-04	<p>Aktuelle Europeiske planer</p> <p>Gunnar Løvås og Thor Erik Grammeltvedt gikk gjennom aktuelle Europeiske saker av betydning for Norge og hvordan det arbeides med disse. Det ble kommentert på hvorfor Statnett anser at budområder er den beste løsningen for et marked i et masket offshore Norsjønett av vindkraftparker, og Statnett mener at dette blant annet gir den beste utnyttelsen av nettet.</p>
<i>Innspill til Statnett</i>	<p>Forumet mener at Statnett har en viktig rolle for Norge i det Europeiske samarbeidet og de er tilfreds med arbeidet som gjøres.</p> <p>Det er ønskelig med en rask implementering i Norge av de Europeiske forordningene og det ble diskutert om det var mulig å samarbeide tetter opp mot 4. pakke.</p> <p>Det var et ønske om å komme tilbake med mer informasjon om Europeiske saker som utvikling av den europeiske DSO rollen og påvirkningen på Norge, RCCens rolle i Norge samt regelverket knyttet til bruk av flaskehalsinntekter og mulighet for fradrag i den norske tariffen.</p> <p>I Europa er Energi Norge spesielt opptatt av vannkraftens rolle i kraftsystemet, klimaambisjonene med tiltaksplaner og elektrifiseringen av samfunnet.</p>
2020-03-05	<p>Status nye kabler</p> <p>Håkon Borgen ga en kort status på byggeprosjektene og gjenstående arbeider. Prosjektene er pt. på plan til tross for krevende internasjonale leveranser og samarbeid på tvers av landegrenser</p> <p>Gunnar Løvås og Bjørn Bakken gikk gjennom status på handelsløsningene på NorLink og NSL. Bjørn minnet om at minimumskapasiteten på NordLink ikke er en andel av kabelens termiske kapasitet, men referes til andel av de begrensende flaskehalsene, og han informerte om at Statnett sammen med Tennet planlegger et åpent bransjeseminar for å gjennomgå prinsipper for kapasitetsfastsettelse.</p> <p>For NSL må kabelpartnerne utvikle en handelsløsning enten er basert på den felles Europeiske plattformen eller en selvstendig plattform, men etter samme prinsipper som den Europeiske. Basert på Brexit situasjonen har man nå valgt å gå videre med en selvstendig plattform og har bedt Norsk og Britisk regulator om godkjenning for dette, eller eventuelt et midlertidig unntak hvis dette skulle vise seg å være feil plattform når endelig forhandling av avtale om energisamarbeid foreligger ved Storbritannias uttreden av EU.</p>
<i>Innspill til Statnett</i>	<p>Forumet uttrykte god tilfredshet med gjennomføringen av byggearbeidet og Statnetts arbeid med handelsløsninger. Forumet deler Statnetts skuffelse over de minimumskapasiteter i de første årene som angitt i den tyske Action Planen for NordLink og er bekymret for de økonomiske konsekvensene på flaskehalsinntektene.</p> <p>Statnett opplyste at investeringene ser ut til å komme innenfor budsjett. Økonomien vil bli påvirket av en redusert minimumskapasitet men man forventer at den daglige tilgjengelige kapasiteten vil være høyere enn det garanterte minimum. Kabelprosjektene anses å ha en solid samfunnsøkonomi.</p> <p>Forumet anser at det er et stort behov i bransjen for mer og bedre informasjon knyttet til de to kablene og ser frem til et bransjeseminar om handelskapasitet.</p> <p>Norsk Hydro anmodet om at ved et fremtidig nytt kabelprosjekt at usikkerheten knyttet til politiske- og mulige kapasitetsbegrensninger blir tilstrekkelig belyst.</p>
2020-03-06	<p>Nettutvikling</p>

	<p>Håkon Borgen gikk gjennom forutsetninger og foreløpige resultater i den oppdaterte langsiktige markedsanalysen. Statnett mener at forbrukerfleksibilitet er en nøkkel og hydrogen vil på sikt bli en viktig del av det fremtidige energisystemet, med en viktig rolle i prisdannelsen i kraftmarkedet.</p> <p>I tillegg ble status og forbedringer knyttet til arbeidet med tilknytning av nytt forbruk og avklaring hvorvidt dette er driftsmessig forsvarlig, eller om nye nettiltak er nødvendig. Behandlingstiden er nå redusert og Statnett berømmer aktørene for at de nå tar tidligere kontakt ved planer om økt forbruk. Statnett har de siste par årene sette en meget stor økning i henvendelser om tilknytning og med store nye uttak langt ute i nettet. Dette medfører et større behov for nytt nett for å tilknytte nytt forbruk og produksjon og de årlige investeringene i nettet kan bli større enn de 4-6 mrd NOK pr år som tidligere er kommunisert.</p>
<i>Innspill til Statnett</i>	<p>Gassco kommenterte at de anser at den høye økningen i kraftforbruket til olje- og gassindustrien har en høyre sannsynlighet for å bli realisert, enn det Statnett legger til grunn.</p> <p>Det ble kommentert på fra flere at det kan stilles spørsmål ved hvorvidt man faktisk vil oppnå så mye fleksibilitet fra lading av elbiler ute i distribusjonsnettet og hvor stort fleksibilitetsmarkedet faktisk vil bli.</p> <p>Forbrukerrådet minnet om at forbrukerne er opptatt av og ønsker å bidra, men bransjen må tydeliggjøre hvordan de kan tre inn i et fleksibilitetsmarked. Et slikt marked må organiseres på en måte som er enkelt, forståelig og oppfattes som rettferdig.</p> <p>Forumet merker seg at det er gjort forbedringer knyttet til behandlingstid for vurderinger av om nytt forbruk kan tilknyttes eksisterende nett eller om det er nødvendig med nye tiltak i nettet.</p> <p>Energi Norges medlemmer ser et behov for raskere og bedre prosesser for tilknytning av stort nytt forbruk som for eksempel i Bergensregionen. Det anmodes om at Statnett søker å bli enda mer offensiv i å tilrettelegg for nytt forbruk og raskere møte kundenes behov for kraft.</p> <p>Statkraft har prosjekter som også er i gjennomføringsfasen som Datasenter Skien. Statkraft og deres partner mener at samarbeidet med Statnett kunne vært bedre, at Statnett bruker lang tid på prosjektgjennomføringen og at kostnader på enkeltprosjekter har økt. Statnett vil ta initiativ til møte på ledelsesnivå for å avklare og bidra til et bedre samarbeid.</p> <p>Statkraft har også hatt flere klagesaker til NVE/RME angående tolking av det regelverket Statnett og tiltakshavere opererer under. Det at NVE bruker lang tid til å avklare hjelper ikke denne saken.</p>
2020-03-07	<p>Revidert nettavtale</p> <p>Gunnar Løvås gikk gjennom den prosessen man nå ser for seg for å oppdatere nettavtalen for kundene i transmisjonsnettet og hvilke punkter man ser en særlig grunn for å oppdatere. Det er kommet en del nye forskrifter og endringer i regelverk som må hensyntas. I tillegg skal RME nå godkjenne de energifaglige delene av avtalen, som innebærer noe annerledes relasjoner mellom avtalepartene.</p>
<i>Innspill til Statnett</i>	<p>Forumet minnet om at også nettavtalene i det regionale distribusjonsnettet skal revideres og de anmodet om et samarbeid. På en rekke punkter vil avtalene regulere like forhold og da bør de i større grad være likelydende enn i dag, samt at det er effektivt for alle parter å gjøre dette i et samarbeid. Energi Norge har ikke enda opprettet en egen gruppe for å samordne revidering av nettavtalene blant sine medlemmer, men oppfordret til et samarbeid med Statnett. Det er også ønskelig at Statnett i større grad bruker standard KILE avtaler med regionale kunder.</p>

	<p>Forumet finner tidsplanen for arbeidet som svært ambisiøs og med stor sannsynlighet for forsinkelse.</p> <p>Statkraft støtter forslaget om en digitalisering av avtalen og ville sette pris på en prosess hvor deler av avtalen blir behandlet i en prosess med bransjeorganisasjonene.</p>
2020-03-08	<p>Drift og utvikling av Elhub</p> <p>Tor Bjarne Heiberg gikk gjennom arbeidet og planene knyttet til Elhub. Han rapporterte om stadig bedre drift med færre feil i målerverdier og at de nå arbeider med en gevinstrealiseringsrapport som vil ferdigstilles i løpet av høsten.</p>
<i>Innspill til Statnett</i>	<p>Forumet var fornøyd med bransjens dialog med Elhub og minnet om viktigheten av god datakvalitet. Det er trolig for tidlig å få en god analyse av gevinstrealiseringen ved prosjektet og effektene ute i bransjen etter såpass kort drift av Elhub.</p>
2020-01-09	<p>Eventuelt</p> <p>Det var ingen saker under eventuelt</p>